

Valgamaa keskkonnahariduse II ümarlaud

20. aprillil 2011 Valga Maavalitsuse väikeses saalis

KOKKUVÕTE

Osalejad:

Nimi	Töökoht	Kontakt
1. Tarmo Evestus	Keskkonnaamet	tarmo.evestus@gmail.com
2. Peeter Kangur	Pühajärve Põhikool	PK@pyhajarve.edu.ee
3. Kersti Lepik	Valga Maavalitsus	kersti.lepik@valgamv.ee
4. Riho Karu	MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit Keskkonnaosakond	riho@keskkonnakeskus.ee
5. Rain Ruusa	Karula Vallavalitsus	rain@karula.ee
6. Avo Zimmermann	Valgamaa OVL Keskkonnaosakond	avo@keskkonnakeskus.ee
7. Toomas Türk	Piiri Spordi -ja Puhkekeskus	toomas@piiri.org
8. Eda Selgis	Keeni Põhikool	eda.selgis@gmail.com
9. Maire Lepasaar	Valga lasteaed Walko	walko17@hotmail.ee
10. Sade Kononov	SA Valgamaa Arenguagentuur	Sade@arenguagentuur.ee
11. Veiko Maastik	Keskkonnaamet	veiko.maastik@keskkonnaamet.ee
12. Olivia Till	Keskkonnaamet	olivia.till@keskkonnaamet.ee
13. Evelyn Tamm	Ala Põhikool	Evelyn.Tamm@mail.ee
14. Laura Kapp	Praktikant Räpina Aianduskoolist	
15. Triin Õim	Praktikant Räpina Aianduskoolist	
16. Toomas Mastik	Praktikant Räpina Aianduskoolist	
17. Kuido Kiudorv	Praktikant Räpina Aianduskoolist	
18. Kristlin Kiudorv	Praktikant Räpina Aianduskoolist	
19. Viljar Lille	Praktikant Räpina Aianduskoolist	

Ümarlaud algas kell 15.30. Esimesena võttis sõna Margit Turb, kes tutvustas ümarlaua eesmärki ning tegi kokkuvõtte ka I ümarlauast. Järgmisena tutvustas Kersti Lepik Valga Maavalitsusest Valgamaa arengustrateegia koostamise protsessi ja sealset keskkonnahariduse osa. Pärast sõnavõtte alustati rühmatöödega. Rühmatööde teemasid oli kaks: info liikumine ja projektid, ühistegevus. Põlva-, Valga- ja Võrumaa keskkonnahariduse sügise konverentsi kohta jagas teavet Margit Turb. Ettepanek oli muuta konverentsi toimumise aega, sest 5. oktoober on ju õpetajate päev ja paljudes koolides toimub see erinevatel nädalapäevadel. Tõsta kas eelnevale või järgnevale nädalale. Sädeinimesed – Asta Tuusti, Mikk Sarv, Kristel Vilbaste, moderaatorina Jüri Nael, kes tõmbaks inimesi kaasa.

Kokkuvõttes tõdeti, et ümarlaud paneb osalejate mõtted liikuma ning on vajalik. Järgmine ümarlaud toimub september-oktoober 2011.

Järgmine kord keskendume oma kogemuste jagamisele, s.h väljaspool maakonda toimuvatest tegemistest (Viljandimaa kogemusest võiks tulla keegi rääkima, nt Viljandimaa Omavalitsuste

Liidust). Valgamaa arenguagentuur räägib võimalustest, kust peale KIKi raha taotleda.

RÜHMATÖÖD

Info liikumine

I grupp:

- Kool-looduse listi tuleks täiustada, et seda kasutataks rohkem. Listi info tuleks panna ka maakonna infoportaali ja Keskkonnaameti Otepää looduspargi kodulehele. Peamine on, et infolist oleks paremini leitav, sest hetkel ei osata selle listiga liituda. *Margit uurib Liselilt, kui palju on õpetajaid liitunud.*
- Valgamaa infoportaali ei saadeta infot edasi. Iga omavalitsuse lehele läheb Valgamaa infoportaali banner valgamaa.ee. Hetkel kaovad uudised infoportaali esilehelt liiga kiiresti eest ära. Eesmärk on leida rahad, et portaali edasi arendada.
- Keskkonnaharidus.ee portaali arendamine ESF programmi raames.
- Infot on võimalik edasi suunata Valgamaa arenguagentuuri kaudu MTÜ-de ja ettevõtjate listidesse.
- Noortele on võimalik infot edastada tankla.net kaudu, mis on noorte seas väga populaarne. See on MTÜ poolt loodud ning sellega tegelevad ainult noored.
- RMK keskusi maakonnas ei ole.

II grupp:

- Internetti vaja igasse õue, külla.
- Teemaatiliste TV- ja raadiosaadete, eriti erakanalite osas, on keskkonnavalaste saadete osakaal vähenenud. Võiks olla suunitlusega riigi tasandi poolt ja valdkondlike spetsiifiliste ettevõtete poolt (Ragn-Sells, Veolia).
- Riigi tasandil võiks olla ühtne kompaktse infoga veebileht, kust inimene saab kogu info kätte, lisaks viited listidele. Spetsiifiline info läheb hiljem edasi linkide kaudu. Sealt saaks õpetajad ka infot, mis liikleb rahvusvahelisel tasandil jne. Täna, kui tehakse valdkondlikke aruandeid, ei leia vajalikku infot üles.
- Teabepunktide (keskuste) edasiarendamine – Otepää, Karula, Tõrva, Valga – õpe ja info nii väikestele kui suurtele.
- Hetkel liigub info täiskasvanuteni laste kaudu (laps läheb koju ja räägib). Ka vanemad inimesed vajavad ajakohast teavet ja õpet.
- Edulood – kajastamine meedias. Kui midagi on hästi õnnestunud, tuleks seda maksimaalselt kajastada. Ole aktiivne, aita, tõsta esile.
- Facebook aitab rohkem noori kaasata. Tuleks kasutada rohkem kaasaegseid suhtlusvõrgustikke, sest ka selle abil on võimalik keskkonnainfot inimestega jagada.

Projektid, ühistegevus

I grupp:

- Õpilaste kaasamine ja õuesõpe olemasolevate ressursside parema kasutamisega. Näiteks suuremate majutusasutuste parem kasutamine, eurorahade parem kasutamine ürituste läbiviimiseks, inimeste kasutamine (keskkonnaasutused, õpetajad koostöös majutusasutustega), noortekeskuste juures olemas varaait – nende kasutamine lasteürituste jms puhul. Mõne kooli või lasteaia lähipiirkonnas on keskkonnaasutused – seal vajalik inimressurs, kelle abil võimalik õpe teha atraktiivseks.
- Projektide seotus õppekavadega – uus põhikooli ja gümnaasiumi õppekava viib elule lähemale.
- Teemapäevad täiskasvanutele või peredele – metsaistutused, metsahooldus, veemajandus, teenuspakkujate lühikoolitus, nt matka läbiviimine, loodusmaastiku kasutamise võimalused.
- Keelekümblus looduskeskkonnas.
- Töötute kaasamine – pakkuda sisemist tuge, samas keskkonnavalase teabe edastamine, n-õ

tööharjutus, tööpraktika. Valgamaal on 2000 registreeritud töötut. Neile otsitakse kohti.

II grupp:

- Keskkonnahariduse piirkondlikud keskused – ei teeks ühtegi linnadesse, vaid sobivatesse maakohtadesse antud piirkonnas, kust saab esmase info kätte. Sealt saab edasi liikuda. Samuti oluline väikeste tugipunktide parem kasutamine. Nt Nõuni – noored käivad koos, agar õpetaja teeb erinevaid tegevusi kohapeal ja kutsub vajadusel spetsialiste kohale.
- Koolidel on vaja investeringuid – praegu käib projektipõhiselt. Vaja riiklikul või maakonna tasemel rahastust.
- KIKi hindamismaatriksi muutmine – ei ole täiskasvanutele ette nähtud, ei saa hindamispunkte, ei saa hinnata paremini keskkonnasäästlikku õpet – kuna sellist punkti ei ole. Esimestes klassides käiakse lähemal, siis järjest kaugemale. *Karu ütles, et vanemad käivad lastega palju puhkamas, tahetakse rohkem näha-kuulda. Tallinna lapsed soovivad näha ka Otepääd. Ühes piirkonnas on ikkagi päris palju pakkuda. Kangur lisas, et on kahte tüüpi õpilasi: ühed on vanematega juba palju kohapeal ringi vaadanud, neile vaja silmaringi laiendada ning siis teised, kes on arvuti taga, seega neid on vaja viia kohapeale jälgi vaatama. Säde lisas omalt poolt, et peab lähenema teise nuga alt. Infopäev veemajanduse kohta ei tõmba ei täiskasvanud ega lapsi.*
- Aktiivõpe – võiks olla eelarveliselt kooli eelarves.

Kokkuvõtte koostas Margit Turb